

Utkast A/2011, Handlingsprogram för Föreningen Norden/januari 2011

Inledning/Värdegrund

Föreningen Norden är en organisation som präglas av öppenhet och samverkan. Öppenhet innebär att det förs en levande dialog mellan föreningens olika organisationsdelar och att verksamheten är öppen för alla. Föreningen tar ställning mot främlingsfientlighet och vill vara en aktiv och vital medlemsorganisation som i samarbete med andra aktörer inom civila sektorn verkar för ett inkluderande samhälle. Föreningen strävar efter att verksamheten ska vila på en ekologisk värdegrund.

Föreningen Nordens verksamhet bygger på medlemmarnas engagemang. Medlemmarna ska känna sig delaktiga och kunna påverka verksamhetens utveckling. Det nordiska innehållet är Föreningen Nordens kännetecken. Opinionsbildande verksamhet och ständigt pågående samtal är av stor betydelse för Föreningen Norden.

Principprogrammets inriktning

Föreningens principprogram har ledorden **gemenskap, grannskap och globalisering**.

Gemenskap omfattar i princip det som utgör föreningens kärnområden: Medlemsorienterad verksamhet, språk- och kultursamarbete, skolverksamhet, arbetsmarknadsfrågor, gränshinder m m.

Grannskap inkluderar samarbete över Nordens gränser, den nordliga dimensionen, Östersjösamarbetet och Barentssamarbetet. Ett exempel är ett pågående treårigt EU-projekt, Baltic Training Programme men även stimulans till vänortskontakter och andra utbyten.

Globalisering handlar om föreningens möjlighet att påverka och föra fram Norden som en röst i världen. Föreningen Norden kan tillsammans med systerföreningarna lyfta de nordiska frågorna, vara opinionsbildare, arrangera möten och föra dialog med politiker och beslutsfattare.

Kärnverksamhet i Föreningen Norden

Föreningens kärnverksamhet omfattar kultursamarbete, språkfrågor, opinionsbildning och insatser för att underlätta kontakter över gränserna inom Norden och utöver Nordens gränser.

Lokalavdelningarnas verksamhet skiljer sig åt, men de aktiviteter som de flesta avdelningar väljer att arrangera är kulturaktiviteter, reseverksamhet, vänortsarbete och studieverksamhet. Dessa aktiviteter utgör en viktig del av Föreningen Nordens kärnverksamhet.

Medlemsvård och -värvning är av största betydelse för hela föreningen. Medlemsvärvningen sker främst genom lokalavdelningarnas kontakter, genom intressant programverksamhet och attraktiv mötesverksamhet. Den centrala organisationen ska bistå med material och initiera större värvningskampanjer.

Huvudansvaret för värvning av skol- och biblioteksmedlemmar och samverkande medlemmar har den centrala organisationen.

Det centrala kansliet ska tillsammans med studieförbund ta fram studiehandledningar till årsböcker och även andra aktuella studieområden, exempelvis material om nya nordbor, mångkultur, nordisk litteratur, nordisk konst, nordiska språk, arbetsmarknad m m.

Den digitala kompetensen i föreningens alla led ska prioriteras. Hemsidan är den naturliga utgångspunkten för att höja den digitala kunskapsnivån på alla nivåer i organisationen. Det centrala kansliet ska ansvara för genomförande av utbildningar och handledning i webb och publiceringsverktyg. Digitalt fortbildningsmaterial om Norden och nordiskt samarbete ska utvecklas. Föreningen ska vara aktiv i sociala medier.

Skapande av förutsättningar

Det centrala kansliet ansvarar för material, råd och tips, förslag på samarbetsmöjligheter och bistår med utformande av program. En kommunikationsplan utarbetas för respektive verksamhetsområde för att möjliggöra aktiviteter i lokalavdelningarna.

Samverkan med andra organisationer och föreningar ska eftersträvas, dels för att nå nya målgrupper, dels för att optimera resurserna. FNUF, föreningens ungdomsförbund, är en mycket viktig samarbetspartner för ungdomsverksamhet.

Föreningens medlemmar, personmedlemmar, skolor, bibliotek och samverkande medlemmar, är viktiga målgrupper. Skolor omfattar även universitet och studentorganisationer. Mycket betydelsefulla är även kontakter med studieförbund, näringsliv, invandrarföreningar, andra föreningar med nordisk allmänskulturell profil och inte minst politiska företrädare samt massmedia. Samarbete bör sökas med pågående projekt med närliggande syften, exempelvis med Hallå Norden och andra som arbetar för borttagande av gränshinder.

Föreningen välkomnar människor i alla åldrar men för att nå specifika grupper kan program utformas mer målinriktat, exempelvis familjeprogram, ungdomsverksamhet, möten för gränspendlare.

Finansiering

Föreningens centrala organisationer har tre finansieringsdelar: Medlemsavgifter, statsbidrag och projektbidrag/uppdrag.

I statens regleringsbrev beskrivs att *statsbidraget* ska användas ”till att stärka möjligheterna för Svenska Föreningen Norden att bidra till ökat engagemang i företrädesvis Sverige för nordiska frågor”.

Medlemsavgifterna ligger på en nivå som möjliggör medlemsservice till en viss nivå.

Uppdrag/Projekt- och verksamhetsbidrag styrs av särskilda överenskommelser fastställda i avtal.

Verksamhetsambitionen måste vara realistisk i förhållande till budget. Ansträngningar för att stärka budgeten ska ständigt pågå, ex. genom samarbete med näringslivet och ökade medlemsintäkter. Genom att föreningen inom befintlig organisation och med viss flexibilitet åtar sig projekt/uppdrag kan budgeten för den övergripande administrationen stärkas.

Övrigt

Principprogrammet, tillsammans med handlingsprogrammet, beskriver Föreningen Nordens verksamhetsinriktning. Årliga verksamhetsplaner beskriver mer detaljerat vad som sker under varje år på central, regional och lokal nivå.

Fyra verksamhetsmöjligheter

Principprogrammets intentioner kan förverkligas inom följande fyra aktiviteter under kalenderåret:

Nordiskt gästabud – Nordens dag 23 mars

Nordiskt gästabud firas i anslutning till Nordens dag den 23 mars, den dag Helsingforsavtalet undertecknades 1962. Avtalet utgör grunden för regeringarnas samarbete.

Program och aktiviteter kan omfatta nordisk kultur, politik, arbetsmarknad m m

Nordiskt gästabud kan bli en arena för aktuell nordisk debatt, mångkultur, historia, samtal om miljö, bistånd och medveten mathållning, frågor om resursanvändning t.ex. i samarbete med NMR/Ny nordisk mat.

Lokalt

Lokalavdelningarna har möjligheter att utforma program och aktiviteter utifrån egna önskemål. Exempelvis politiker från den egna regionen kan anlitas som föredragshållare.

Centralt

Från centralt håll utformas: förslag på tema, debattunderlag om aktuella nordiska frågor, menyförslag, informationsmaterial. Samarbete söks med lämpliga intressenter för att bredda kontaktnätet och optimera resurserna.

Europadagen 9 maj

Europadagen är en symbol för Europeiska unionen som politisk enhet och strävan att skapa ett enat Europa för att bevara freden. EG (nuvarande EU) beslöt vid sitt toppmöte i Milano 1985 att fira dagen som Europadagen.

Norden är en region i Europa och det kan synliggöras genom olika aktiviteter i anslutning till Europadagen. Föreningen Norden kan lyfta frågan om varför det är viktigt att engagera sig nordiskt och vad samarbete innebär inom och över Nordens gränser.

Lokalt

Europadagen är ett tillfälle att uppmärksamma fredsfrågor och samexistens i Norden som en del av Europa. Dagen kan manifesteras Norden som en röst i världen genom att många aktiviteter sker samtidigt i hela landet – Norden.

Centralt

Genom hemsidan www.norden.se får avdelningarna information, tips och idéer om program och samarbetsförslag. Förslag på pressmeddelanden, debattupplägg och debattartiklar tas fram av kansliet.

Europeiska språkdagen 26 september

Europeiska språkdagen startades av Europarådet i samband med Språkåret 2001 och äger rum den 26 september varje år. Syftet är att lyfta fram språk och språkinläring som något viktigt, intressant och roligt. Den nordiska språkförståelsen är en av kärnfrågorna för Föreningen Norden. De nordiska språken är små. I samband med Europeiska språkdagen kan språkpolitik, språken i Norden och nordisk språkförståelse lyftas fram. Dagen ger möjligheter till program om Norden som en region i Europa och världen. Minoritetsfrågor och migrationsfrågor kan också lyftas fram.

Lokalt

I lokalavdelningarna/distrikten kan man uppmärksamma den Europeiska språkdagen 26 september och lyfta fram nordiska språk genom språkcaféaktiviteter och träffar med ett eller flera nordiska språk som tema. Man kan bjuda in invandrarföreningar till möten och samtal om Norden kontra övriga världen.

Centralt

Centralt utarbetas faktamaterial, pressmeddelanden m m.

Nordiska biblioteksveckan Kura skymning, andra veckan i november

I hela Norden genomförs Nordiska biblioteksveckan Kura skymning i november månad. Kura skymning är ett samarbete mellan föreningarna Norden och biblioteken. Veckan inleds på måndagskvällen kl 19 med högläsning av en förvald text på alla bibliotek och andra platser. I skolorna firar man på morgonen kl 9 Kura gryning/Morgongry. Nordiska biblioteksveckan uppmärksammar nordisk litteratur, såväl klassiker som modernare litteratur.

Lokalt

Lokalavdelningarna genomför, i samarbete med biblioteken, Kura skymning på måndagskvällen och även fler aktiviteter utifrån temat för året. Programmet kan vara stort eller mindre beroende på avdelningens möjligheter och kan vara en enstaka aktivitet eller ett helt veckoprogram. Veckan är en möjlighet att lyfta den nordiska litteraturen, språkgemenskapen, berättandet och att initiera nordiska möten. I mötena kan kulturarv och nya influenser med fördel mötas.

Centralt

I samarbete med systerföreningar och FNF medverkar föreningen centralt i framtagandet av tema, texter, programidéer (-katalog), affischer m m. Projektets huvudansvar ligger på FNF men systerföreningarnas centrala kanslier bidrar till att engagera avdelningar och bibliotek i respektive land.

Kura skymning är en kulturvecka som främjar läsandet och berättandet och som lyfter kulturarvsfrågan samtidigt som programmet öppnar för nya influenser och målgrupper.